

Caffe bar u sklopu Centra

Približili zvijezde mnogima

Najprije o ograničenjima: nedjelja i ponedjeljak su neradni, a oni koji žele koristiti zvezdarnicu trebaju imati na umu da je pogled na zvijezde moguć samo kad je lijepo vrijeme, što znači da korištenje teleskopa nema smisla ako je vrijeme oblačno. Za sve ostalo - samo je nebo granica

Napisao: Marinko KRMPOTIĆ
Snimio: Petar FABIJAN

Na adresi Sveti Križ 33, inače najvišoj točki Grada Rijeke, već desetak godina uspješno djeluje zvjezdarnica, a od prošle je godine tu smješten Astronomske centar Rijeke, pažnje vrijedna nova ustanova koja sjajnom kombinacijom zanimljivih sadržaja (planetarij, teleskop, zvjezdarnica...) privlači pažnju kako onih koji se vrlo ozbiljno bave astronomijom, tako i običnog puka iz kojeg se regrutiraju budući zvezdoljupci. Da je gledanje u zvijezde "in" potvrđuje i podatak da su u prvoj godini rada u Astronomske centru zabilježili gotovo 15.000 posjetitelja - od čega je planetarij posjetilo 11.000 ljudi.

Prva godina - uspješna

To su rezultati koji ne potvrđuju samo očigledan interes za ovu Riječanima i stanovnicima ovog kraja sve zanimljiviju instituciju, već svjedoče i o činjenici da je za

ponudu Astronomske centra Rijeke zainteresiran i nezanemarliv broj turista pa se stoga prva godina rada - podsjetimo, AC Rijeke otvoren je 2. travnja 2009. godine - može smatrati vrlo uspješnom. Potvrđuje nam to i Andrea Cvitan, voditeljica Astronomske centra Rijeke, koja predstavljajući ovu ustanovu kaže:

"Zaista smo zadovoljni jer je zanimanje sve veće i vjerujem da smo mnogima u ovoj prvoj godini približili naše 'prvo susjedstvo', odnosno Sunčev sustav. Reakcije su za sada odlične i vjerujem da će mnogi iznova dolaziti, neki već i jesu", ističe Cvitan dodajući kako su nedjelja i ponedjeljak neradni, a od utorka do subote radno vrijeme je od 8 do 22 sata. Caffè bar u sklopu Centra radi svaki dan od ponedjeljka do nedjelje od 8 do 24, a petkom i subotom od 8 do 2 ujutro.

Kasno u noć održavaju se često i tzv. noćna promatranja. "Tijekom dana i poslijepodneva provodimo posebne programe za škole i vrtiće kojih je sve više, a za građanstvo je naš

Sve je više posjeta najmlađih

Astronomske centar nalazi se na najvišoj točki Rijeke

**Idealno za promatranje neba
i - poeziju**

Godina 2009., inače Međunarodna godina astronomije, u Rijeci je obilježena na najljepši mogući način, otvorenjem Astronomskog centra Rijeka, jedinog centra takve vrste u Hrvatskoj. Rijeka sport d.o.o., tvrtka u vlasništvu Grada Rijeke, i Grad Rijeka rekonstruirali su vojnu utvrdu koja je 2001. godine preuređena u zvjezdarnicu, a uz nova ulaganja prerasla je u suvremeni objekt koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij te prateće prostorije za predavanja i radne aktivnosti. Navedeno financijsko ulaganje predstavlja najveće ulaganje u tehničku kulturu u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina. U sklopu Centra održavaju se prezentacije i filmovi u planetariju za širu javnost, redovne aktivnosti Akademsko-astronomskog društva Rijeka te posebni projekti, kao što su prezentacije proizvoda i usluga raznih tvrtki, kongresi, manifestacije i slično.

Druga godina rada donosi nove planove i ideje koje se temelje na događanjima koja su se već odvijala (Noć muzeja, Međunarodni dan planetarija, Dan dječjih vrtića, Božić u planetariju i dr.) a koja će se dodatno razvijati i širiti uz redovni program koji već sada ide ukorak s europskim i svjetskim planetarijima. Uz to u tijeku predstojećeg ljeta u planu je, ističe voditeljica Cvitan, praćenje velike pomrčine Sunca koja će se dogoditi 11. srpnja i najviše zahvatiti Pacifik, Čile i Uskršnje otoke. "S projektorima u planetariju i ostalom tehnikom mi ćemo i našim posjetiteljima omogućiti da gotovo kao na licu mjesta uživaju u ovom prirodnom spektaklu te ih upoznati s karakteristikama te prirodne pojave", govori Cvitan dodajući kao će se u Astronomskom centru odvijati i dio Riječkih ljetnih večeri, posebno onaj dio vezan uz poeziju! E - to bi zaista moglo biti sjajno! Prekrasan pogled na nebo, zvjezdama osut planetarij, tiha glazba i poezija...

Da je gledanje u zvijezde "in" potvrđuje i podatak da su u prvoj godini rada u Astronomskom centru zabilježili gotovo 15.000 posjetitelja - od čega je planetarij posjetilo 11.000 ljudi

Objekat u brdu

U sklopu Astronomskog centra Rijeka svoje redovne programe realizira i Akademsko-astronomsko društvo Rijeka, koje je aktivno već 36 godina. Pedesetak članova bavi se znanstvenim radom i izdavanjem časopisa Polaris. Njihov rad i angažman doprinose popularizaciji astronomije i samog Astronomskog centra Rijeka. Direktor Rijeka sporta Zlatan Hreljac ističe kako je upravo zahvaljujući idejama Akademskog astronomskog društva Rijeka i velikog angažmana Grada Rijeke došlo do osnivanja Astronomskog centra Rijeka u današnjem obliku. Bitno je naglasiti da se već upravo prilikom gradnje i rekonstrukcije Centra pazilo na svjetlosno onečišćenje, a arhitektonski studio AGA, na čelu s arhitektom Vladijem Bralićem, izuzetno je ukomponirao ovaj objekat u samo brdo a svojim interijerom učinio ga dijelom svemira.

1 - Nekadašnja vojna utvrda na Svetom Križu preuređena je 2001. godine u zvjezdarnicu, a 2009. u Astronomski centar • 2 - Sferna kupola planetarija promjera je 8 metara • 3 - Centar je dobitnik županijske nagrade u sklopu akcije "Plavi cvijet" – posebna nagrada u kategoriji "Turistička ponuda ili zanimljivost"

Centar, kako zvjezdarnica tako i planetarij, najzanimljiviji u predvečernjim i večernjim satima, točnije od 19.30 počinju zbivanja u planetariju, a četvrtkom, petkom i subotom ta su zbivanja i dodatno pojačana dodatnim sadržajima u planetariju te predavanjima.

Također, oni koji žele koristiti zvjezdarnicu trebaju imati na umu da je pogled na zvijezde moguć samo kad je lijepo vrijeme, što znači da korištenje teleskopa nema smisla ako je vrijeme oblačno", govori Cvitan uz koju su u Astronomskom centru Rijeka uposlena još i dva stručna voditelja, odnosno operatera planetarija.

Lakše do Mliječne staze

U prvoj godini rada uživati se moglo u projekcijama filmova ("Pogled na planete", "Dva mala komada stakla" i "Vibrato"), stručno vođenim prezentacijama za sve dobne skupine ("Vodič noćnim nebom - jesen, zima i proljeće", "Šetnja Sunčevim sustavom", "Svemir: na vama je da ga otkrijete", "Božić u planetariju", "Kad se Sunce i Mjesec spoje"), projekcijama i stručno vođenim prezentacijama za organizirane grupe škola i vrtića ("Moj prvi pogled u nebo", "Susret s astronomijom"), ljetnim programima za turiste na engleskom jeziku, programima u zvjezdarnici te više prigodnih programa poput koncerata, stručnih skupova, prezentacija, zabavno-edukativnih manifestacija, izložbi, konferencija, festivala, seminara...

Neizostavno se mora spomenuti i činjenica da je riječki planetarij onedavno postao članom Međunarodne udruge planetarija (International planetarium society - IPS), krovne strukovne

svjetske organizacije koja broji oko 700 članova iz 35 različitih zemalja, a više tehničkih i stručnih podataka o Astronomskom centru Rijeka rekli su nam u službi prodaje i marketinga Rijeka sporta d.o.o., tvrtke koja upravlja Astronomskim centrom Rijeka:

"Posebnosti Astronomskog centra Rijeka su to što je dvorana planetarija opremljena najsuvremenijom digitalnom tehnologijom, točnije naš planetarij jedini je planetarij s digitalnom tehnologijom u Hrvatskoj i šire (najbliži slični su u Milanu i Beču)! Također, jedini smo astronomski centar u Hrvatskoj i šire koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij te jedan od rijetkih centara u Europi koji objedinjuje zvjezdarnicu i planetarij koji su dostupni na gradskoj liniji javnog prijevoza. Zahvaljujući ovim prednostima postali smo dobitnici županijske nagrade u sklopu akcije 'Plavi cvijet', zaradivši posebnu nagradu u kategoriji 'Turistička ponuda ili zanimljivost'. Planetarij Astronomskog centra Rijeka sastoji se od sferne kupole promjera 8 metara, srca planetarija sa suvremenim digitalnim projektorima, In Space System (RSA Cosmos) kontrolnog pulta, audiosustava Dolby Surround, pedeset sjedećih mjesta i 2 mjesta za osobe s invaliditetom te klimatizirane dvorane amfiteatarskog oblika. Projekcija se vrši pomoću digitalnog sustava s pet projektor i njima je moguće prikazati oko 118.000 zvijezda, Sunce, Mjesec, Mliječni put i druge pojave na zvjezdanom nebu, kao i razne slike te filmove. Projektori također omogućuju promatranje noćnog neba u bilo koje vrijeme i s bilo koje lokacije na zemaljskoj kugli", ističu u marketingu. ■■

Projekcija se vrši pomoću digitalnog sustava s pet projektor. Njima se može prikazati oko 118.000 zvijezda, Sunce, Mjesec, planeti, Mliječni put i druge pojave na zvjezdanom nebu